

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

ז"ל ג"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל
בנשיאות בנש"ק מורינו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונבדד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 551

משכיל לדוד

פרשת - פקודי

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

זכרון החורבן בחנוכת המשכן

"אלה פקודי המשכן משכן העדות אשר פקד על פי משה עבודת הלויים

ביד איתמר בן אהרן הכהן" (לח, כא)

לפשוטו של מקרא מתעוררת הקושיא, מדוע מצאה לנכון התורה לכפול את המילה 'משכן' ומשיב שם רש"י במקום, שיש בכך רמז על שני בתי מקדש שעתידין להיחבר במרוצת הדורות. ואלו המקדשות נחרבו, היות ועם ישראל לא התאמץ לשמור על העדות והפקודים שניתנו להם במהלך שהותם במדבר ובזמן מתן תורה. ומשום שבני ישראל זלזלו במצוות ה', השליך הקב"ה את חרון אפו על עצים ואבנים והחריב את בית המקדש. ושואל על כך האדמו"ר מצאנז זיע"א, מדוע דוקא בעת שמחה, בזמן שעם ישראל חונכים את המשכן ושרויים בהתרוממות הרוח, באה התורה ומזכירה להם את חורבן הבית ופוגמת בשמחתם, הרי יש הזדמנויות רבות ומגוונות למסור לעם ישראל מסר זה, ומדוע דוקא בשעה זו שבה עם ישראל מצויים בחדווה ושמחה עצומה, מגרעים את שמחתם בבשורת החורבן? ונראה להשיב, ש"משכן" אלו אותיות "נמשך", רמז לעם ישראל שעליהם להמשיך בשלש הדורות ולדבוק במסורת אבותם. וכל אדם ואדם בפני עצמו הוא בבחינת משכן, וכשם שהקב"ה משרה שכינתו על המשכן כך מציאות שכינתו מצוי בכל יהודי כשר השומר את התורה ומצוותיה. ומכיוון ששכינתו של הקב"ה מצויה אצל האדם, על כן עליו לגלות אחריות ולהמשיך במסורת אבות ולקיים את הפקודים והמצוות. וכאשר אדם מזלזל בפקודי ה' נוטש את דרך אבותיו, אזי השכינה מסתלקת הימנו וכן מבית המקדש, עד הסוף הנמחר של חורבן הבית.

והקב"ה מקפיד לציין זאת באוזני עם ישראל בשעת חנוכת המשכן, כדי שלא תזוז דעתם עליהם מפאת השמחה, ואדרבה על ידי שיוזכר להם ענין חורבן הבית יהיה בכך משום תזכורת כואבת, שתגרום להם להקפיד ביתר שאת על פקודי ה' ולהמשיך במסורת האבות שחרפו נפשם על דבר ה'.

וכמו כן ידועה השאלה המפורסמת, מדוע מזכיר החתן את חורבן הבית, דוקא בשעת שמחה, בעת שהוא עומד תחת החופה להקים את ביתו. וישוּב הדברים תואם את דברינו האמורים לעיל, שעל החתן והכלה לקחת מוסר לעצמם, שאם רצונם שבינם יבנה לתל תלפיות ויעמוד על תילו שנים ארוכות מתוך אהבה ואחוה שלום ורעות, עליהם להשתית את ביתם על פי דרך התורה הקדושה, שאם לא כן ביתם עתיד להיחרב חס ושלום, כדרך

שבית המקדש נחרב, משום שעם ישראל לא המשיך את שלשלת הדורות והפנה עורף לפקודי ה'. כאשר שהיתי באחד הפעמים בעיר ליאון שבצרפת באה לפני אשה וסיפרה לי שלאמא לא היו שנים רבות ילדים, ובצרף לה היא הלכה לצדיק רבי חיים פינטו זיע"א, וביקשה ממנו שיברכה בזרע של קיימא. להפתעתה ביקש ממנה שתביא לו סכום מסוים כפול שלוש, כדי שזכות מצות הצדקה תעמוד לה וברכתו תוכל להתקיים בה. כאשר שאלה אותו האשה מדוע הוא מעוניין בסכום משולש,

השיב לה שברצונו לברך אותה ואת בתה ואת נכדתה. אותה אשה עשתה כדבריו ונתנה לצדיק את הסכום שנקב כפול שלוש. ובאמת בחסדי ה' כי רבים הם, וזאתה האשה כעבור זמן לא רב לחבוק פרי בטן. כעבור מספר שנים רעשו כותרות העיתונים על מטוס שטס מן העיר ליאון לכיוון סטרסבורג, והנה המטוס התרסק על כל נוסעיו ורק אשה אחת מבין כל יושבי המטוס נותרה בחיים, ויהי הדבר לפלא גדול. אותה אשה שנותרה בחיים קוראים לה גברת לוי והיא באה לפני עם אמה וסיפרה לי את זה, ואמרה שעתה היא מבינה מדוע ביקש הצדיק סכום כסף משולש, שהיה זה משום כופר על נפשה של בתה ונכדתה שעתידיה להיוולד ממנה, שהרי מה ענין שתזכה לזרע של קיימא אם לאחר דור הוא יכרת, ומשום כך לקח הצדיק פדיון נפש עבור שלושתם.

וכשמעתי את הסיפור אחזה בי במרמורת, ונוכחתי לראות עד כמה גדולה ורחבה ראייתם של הצדיקים, שביכולתם לחזות ולצפות את אשר עתיד להתרחש, ובהתאם לכך לכלכל את צעדיהם. וכמו כן מסופר על מעשה שארע עם הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל שהביאו לפניו אדם שסרב לתת גט לאשתו שנים רבות, דבר אשר גרם לה עינוי וסבל רב ממושך.

אמר לו הגאון זצ"ל שאשה יכולה להשתחרר מבעלה בשני אופנים, או על ידי גט או במיתת הבעל, ואותו אדם מסורב גט לגלג על דברי הרב והעיז פנים כנגדו. והנה דברי הרב נתיקמו וכעבור זמן לא רב אותו אדם מצא את מותו במיתה משונה.

וכאשר קוראים סיפורים אלו מתחזקת בנו האמונת חכמים, וחיווק זה לא יכול להישאר כחיוק בעלמא, אלא יש לעשות אף מעשה, שעל כל אדם ואדם לקחת מוסר לעצמו ולהקפיד ביתר שאת על דברי הכתוב (דברים יז, י)

"ועשית ככל אשר יורוך", שאף אם דברי הרב נראים בתחילה מעט תמוהים, יש ללכת אחריהם בעיניים עיוורות משום שרק גדולי הדור בראייתם החדה יכולים לצפות ולחזות את אשר עתיד לקרות.

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

פרשת פקודי כ"ט אדר א' תשע"א

ירושלים	תל אביב	באר שבע
17:03	17:19	17:21
18:16	18:18	18:18
18:56	18:53	18:55

הילולא דצדיקיא

- ג- רבי אליעזר די אבילא, מח"ס מגן גבורים
- ד- רבי חיים יוסף גוטליב, אב"ד סטראפקוב
- ה- רבי רפאל אהרן יפה"ן, ר"מ ישיבת חברון
- כט- רבי יעקב קמינצקי, ראש ישיבת תורה ודעת
- א- רבי אברהם אבן עזרא
- ב- רבי ישראל אלתר, האדמו"ר מגור

מה שמילה אחת מחוללת

הצעד הראשון אל עולם התורה הוא עשה בשל אותו שכן חרדי בחדר המדרגות, שמעולם לא ויתר על הזכות הזו לומר לו שלום בפנים מאירות.

החבר שהתגורר בעיר חיפה סיפר שאותו יהודי חרדי, התגורר בקומה העליונה, והוא היה היחיד מבין כל דיירי הבניין ששמר מצוות. "הפגישה הקבועה שלי איתו, היתה, בעת שהוא חזר מהתפילה בבית הכנסת, ואני יצאתי לעבודה. כל יום מחדש הייתי מופתע למראה סבר הפנים החייכני שהראה לי השכן החרדי".

"אמירת השלום שלו, שבתה אותי בקסמיה, כיוון ששמתי לב גם לעובדה שכל השכנים לא האירו לי מעולם את פניהם, ולא אמרו לי שלום. כל השכנים מהקומה שלי, ואלה שהתגוררו קרוב יותר לדירתי, לא הוציאו מפיהם מעולם את המילה שלום, ולא חייכו לעברי. רק הוא". "יום אחד התחלתי להרהר בלבי, הרי יש דברים בגו!

ברור שאדם המתנהג בתורה זו מדי יום ביומו, הוא גם ניהון בעושר פנימי עצום, המאפשר לו להשפיע את שפעת העושר הזה גם על אחרים, וללחלח גם אותם בשמחה האמיתית המקיפה אותו. ברבות הימים הגעתי למסקנה חד משמעית, שאם חפץ בחיים אנוכי, בחיים אמיתיים, עלי לחזור בתשובה. וכך עשיתי". כוחה של מילה אחת. הבה נעשה חשבון: כמה עלה לאותו יהודי חרדי לומר שלום מדי בוקר בבוקרו? הם הוא היה צריך לרוקן את כל חשבון הבנק שלו לשם כך? ברור שלא. רק מעט תשומת לב, והנה משפחה שלימה, על הורה וילדיה, וכל דורותיה לעולם ועד, חוזרת בתשובה שלימה ומתקרבת לבוראה רק בזכותי. וכי מילתא זוטרתא היא?!

שלום לרחוק ולקרוב

גם כאשר נפרדים האחד מן השני ומשתמשים במילה לועזית במקום המילה 'שלום', יש בכך חילול השם. הרי אין לך מילה של ברכה יותר מ'שלום', ולשם מזה להשתמש במילים של עם זר?

עלינו לדעת, שהגאון בעל ה"חתם סופר" זצ"ל, אומר שמי שאינו משתמש במילים של שפת הקודש, "יתכן שהוא אינו זכאי לכך, כי השפה הזו אינה מאפשרת לכל אחד להשתמש בה. החת"ס מוצא לכך את הרמז בפסוק (בראשית, פרק מה פסוק יב) 'כי פי המדבר אליכם'. יעוין שם ("עלינו לשבח").

"וכבוד ה' מלא את המשכן" (שמות מ. לה)

מי מאיתנו אינו מכיר את המחזה הבא: אדם רץ לעבר תחנת האוטובוס, כדי להשיג את האוטובוס העומד כבר בתחנה. אבל, כמעט כמו תמיד, הוא מאחר בשניה וחצי, והאוטובוס כבר זז ממקומו, אפילו התרחק כמה מטרים מן התחנה.

והאדם אינו מתייאש. הוא רודף אחרי האוטובוס, ומשיגו באחת הצמתים, ברמזור. מתדפק על הדלת, עושה לנהג סימנים של שוועה ותחנון, והנהג ברוב אדיבותו, וברוב רצונו לעמוד לימין המתדפק, פותח לו את הדלת.

הזדמן לי, כך כותב תלמיד חכם אחד מבני ברק, כמה פעמים להיווכח שהנוסע עולה לאוטובוס ומשלם לנהג את מחיר הנסיעה, אבל דבר אחד הוא שוכח לעשות: לומר לנהג "תודה".

וזהו תופעה לא חינוכית שבה אנו נתקלים כמה וכמה פעמים. הרי הנהג עשה איתך לפנים משורת הדין. "יתכן אפילו שמצד החוק, אם יתפסו אותו שהעלה אותך שלא במקום התחנה הקבועה, הוא עלול לתת את הדין, אבל הוא באמת מרחם עליך, שלא תזיע בחום ובשרב הכבד בחוץ, אז למה לא לומר לו תודה מכל הלב?

לבד מחילול השם שנוצר מכך, כשחוסמים את הפה מלומר תודה, זה גם לא אנושי. "ראיתי", כך סיפר אותו תלמיד חכם, איך הנהג קופץ את שפתיו כבעס, ונראה כאומר 'לא שווה לעשות טובה לאנשים כאלה'. את כל זה היה למנוע על ידי מילה אחת: תודה. האדם לא בא לעולם הזה, כדי לעשות מעשיו ללא מחשבה. מי שאינו חושב, לא יגיע רחוק. לא ברוחניות וגם לא בגשמיות. זו היא, בעצם, תורת החיים שלנו, שבניגוד לחוכמות אחרות היא מלמדת אותנו דרכי הנהגה ומחשבה, וכיצד לנווט את נתיבותינו בחיים עלי אדמות.

כוחה של מילה אחת

גם המעשה הבא, מצוטט מתוך מכתב אחר ששיגר אברך מהעיר חיפה, ובמכתב הזה הוא מספר שאחד מחבריו, בעל תשובה, העיד במפורש שאת

חוד הפרשה

1. מדוע נכתב בפרשתנו "הנשאם" חסר יו"ד?
2. מדוע נצרכה "חכמת לב" לשמן המאור?

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

יניח אצבעו באזניו

אם ישב בחבורת אנשים, שהתחילו לדבר דברים אסורים, והוא משער שדברי תוכחתו לא יועילו להם מאומה, אם אפשר לו לילך, או להניח אצבעו באזניו, מצוה רבה הוא עושה בזה. ואם אי אפשר לו להשטמ מהם, ומשער בעצמו, שעצה זו של הנחת אצבעו באזניו, גם כן קשה לו מאד מפני שילעגו עליו, על כל פנים יראה לורז את עצמו בעת צרה כזו וללחום מלחמת ה' עם יצרו, כדי שלא ישל באיסור דאורייתא של שמיעת וקבלת לשון הרע. (חפץ חיים)

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

רישומו של החטא

**"אלה פקודי המשכן
משכן העדות אשר
פקד על פי משה עבד
הלויים ביד איתמר בן
אהרן הכהן"** (שמות לד, כא)

אמרו חז"ל (תנחומא פקודי ז)

שכאשר מנו את התרומה מצאו

שחסר קצת מהתרומות שתרמו, ומיד

חשדו ישראל במשה רבינו שהוא הגנב חס וחלילה, עד שמנו שוב

על פי משה ונמצא שטענו במנין הראשון,

כיון שלא הכלילו את מנין הוויים לעמודים. ובאמת קשה איך חשדו בני ישראל ברבם משה, שהוציא אותם ממצרים והוריד להם את השליו והנהיג אותם במדבר והיה שליח ה' לתת להם את התורה, שהוא זה שימעל בכספי התרומה. ובפרט שמשה היה עשיר, כמו שכתוב (שמות לד, א) "פסל לך" - בשביל

שתעשר (ע"י שמו"ר מו, ב). ובכלל הרי בביזת מצרים משה רבינו לא לקח שום דבר ועזב את הכסף בשביל להתעסק בעצמות יוסף (סוטה יג, א), אם כן איך אפשר לחשוד במשה רבינו.

ונראה שזה התוצאה ממעשה השטן, שניסה בכל כוחו להכשיל את טהרת בנית המשכן, לפי שהשטן פחד מאוד מהקמת המשכן, שבו יביא כל חוטא קרבן ויתכפר, וביום כיפור יתכפרו כל עם ישראל,

ואז הקליפה תפסיד הרבה מזה. ועל כן הכניס רוח טומאה שהתפשטה בעולם מאז חטא העגל, ואף שה' מחל לישראל על חטא העגל אבל הרושם עדיין נשאר. והכניס השטן את רוח הטומאה הזה בליבות בני ישראל בשעת בנין המשכן, עד כדי כך שחשדו במשה רבם, וחשב השטן שאולי מתוך זה שיערערו ויחלקו על משה רבינו, במקום שתהיה השראת השכינה על המשכן, הקב"ה יעניש את בני ישראל. עד שהזכיר ה' למשה לספור את ווי העמודים, ואז תפשו בני ישראל עד כמה חטא העגל פגם בהם עד כדי כך שעכשו הם מעיזים לחשוד חלילה בצדיק.

"אלה פקודי המשכן". (לח. כא)

כאשר שאל הנביא: "על מה אבדה הארץ"? השיב לו השי"ת: "על עזבם את תורתי" - כלומר, חורבן בית המקדש נגרם בעיקר בשל עזיבת התורה, לפיכך אמר הנביא מלאכי: "זכרו תורת משה עבדי... הנה אני שולח לכם את אליה הנביא" - אם תשובו לזכור את תורת משה תזכו מיד לגאולה.

וזהו, אומר בעל ה"תולדות יעקב יוסף" מה שאמרה כאן התורה: "אלה פקודי המשכן" - בזאת יוכל בית המקדש להיפקד (מלשון פקוד פקוד) ולהיגאל "על פי משה" - אם ישובו בני ישראל לזכור את תורת משה. בגלל עזיבת התורה נחרב המקדש ועל ידי זכירת התורה ישוב ויבנה בית המקדש.

"וירא משה את כל המלאכה". (לט. מג)

"וירא משה". מה ראה? משה ראה את המלאכים שנבראו מן המצווה שקיימו בני ישראל בהביאם את נדבותיהם למשכן - העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד, והנה הם בעלי שלימות ומדרגה גבוהה ביותר, והבין מזה שמצווה הנעשית באמת ובתמים כאשר ציוה ה' מתוך מחשבה טהורה וקדושה ביותר, ולכן בירך אותם. (ברכת שמים)

"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה ה' כן עשו ויברך אתם משה" (לט. מג)

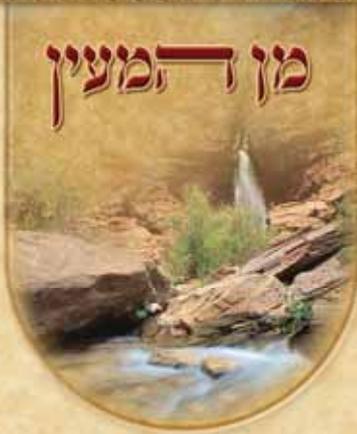
לכאורה יותר היה ראוי שיתן להם את ברכתו רק בגמר הקמת המשכן, שאז יוכח עד כמה אכן דקדקו בהכנת הדברים כתיקונם שיהיו מתאימים למשכן, ומדוע הזדרזו איפוא לברכם כבר עם סיום מלאכתו של כל אחד ואחד בטרם שהוקם המשכן על מכוננו?

אלא, מבאר רבי גבריאל זאב מרגליות: בנוהג שבעולם, כאשר נגר מקבל עליו לעשות דלתות, חלונות וכיוצא באלה, הנה אף שכבר גמר להכינם כיאות עדיין יעכב בעל הבית מלשלם לו את כל הסכום המגיע לו, עד שיעמדו הדלתות והחלונות על מכונם בבנין עצמו.

שכן אפשר שיזדקקו עוד לתיקונים ושיפורים קלים בעת התקנתם. לא כן מלאכת המשכן, כיון שכל מעשיהם היו בסיוע צמוד משמים, וכלשון הכתוב "מלא אותם חכמת לב לעשות כל מלאכת", שפירושו לעשות כל מלאכה כמדתה ומתכונתה בדיוק עצום,

היה ברור שלא יזדקקו עוד לשום תיקון בעת הקמת המשכן. לפיכך לא עיכב משה רבינו את ברכתו המגיעה להם עד גמר הקמת המשכן, רק מיד כאשר

מן המעיין

"וירא משה את כל המלאכה והנה עשו אתה כאשר צוה ה' - בלא שום חסר ויתר - לכך ויברך אתם משה."

"ויברך אתם משה"

(לט. מג) מעשה המשכן היה רצוף גילויים של אהבת ה' נדיבות לב וחכמה נשגבה, כולם מעלות עליונות אשר בגינם זכו ישראל להשראת השכינה במשכן. אף על פי כן, מעיר

הגאון רבי יחזקאל סרנא זצ"ל, משנסתיימה

המלאכה ובאה התורה לשבח את המתנדבים ועושי המלאכה, היא לא מצאה לנכון לציין את מעלת נדיבותם או חכמתם הגדולה, אלא רק שעשו כאשר ציוה ה' את משה.

הרי לנו שהעשיה "כאשר ציוה ה'" היא המעלה העליונה העולה על כל המעלות האחרות, ואילו כל המעלות ההן הינן רק כאמצעי להגיע על ידן אל תכלית כל המעלות - עשיית מצות ה' כמאמרה, "כאשר ציוה ה'".

אור הזהר

"וכסף פקודי העדה" (לח. כה)

רבי יצחק שאל את רבי שמעון: כבר העמידו שהברכה אינה שורה בדבר המדוד ובדבר המנוי, וכאן במשכן מדוע היה הכל בחשבון? אמר לו, כבר נאמר ששונה הדבר בכל מקום שצד הקדושה שורה עליו, אם החשבון בא מצד הקדושה - הברכה שורה עליו תמיד ואינה סרה ממנו. מניין?

ממעשר, לפי שבא המנין כדי לקדש את העשירי - הברכה מצויה בו. כל שכן המשכן שהוא קודש ובא מצד הקודש, אבל כל שאר דברים שבעולם שאינם באים מצד הקדושה - אין הברכה שורה עליהם כאשר הם מנויים, לפי שסררא אחרא שהוא "רע עין" יכול לשלוט עליו, וכיון שהוא יכול לשלוט עליו - אין הברכה מצויה בו.

ועל כן נאמר "וכסף פקודי העדה". פקודי העדה. באמת ממש, ולא פחדו מעין רעה ולא פחדו ממנין זה, שהרי בכל שורות הברכות מלמעלה.

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

"אלה פקודי המשכן המשכן העדות אשר פקד על פי משה" (לח. כא)

רבינו יעקב בעל הטורים מציין: פקודי - מלא וי"ו שפקד לכל שש מאות אלף שלא יחשדוהו שלקח מן הכסף.

ואמרו במדרש, למה עשה חשבון הרי הקב"ה מאמינו שכבר נאמר "בכל ביתי נאמן הוא", ומשה עומד ונותן חשבון? אלא מפני ששמע ליצני הדור שהיו משיחין אחריו שנאמר "ויהי כצאת משה וגו' והביטו אחרי משה". היו חושדין בו כי נתעשר משום שנתמנה על כספי מלאכת המשכן. כששמע כן אמר, חייכם, משנגמרה מלאכת המשכן אני נותן לכם חשבון. כיון שנגמרה אמר להם "אלה פקודי המשכן.

"ומוכאן, ילמד כל אדם - כותב השל"ה הקדוש - להיות נקי מישראל בקל וחומר ממשה רבינו ע"ה. זהירות יתירה נהג ראש ישיבת "פורת יוסף", הגאון רבי יהודא צדקה זצ"ל, בכספי צדקה והקדש - ובפרט ברכוש של הישיבה. אפילו אם נזקק פעם לשוחח בטלפון במשרד, והשיחה עצמה היתה בענייני הישיבה, ולא לצורך ענין פרטי שלו, הקפיד לשלם מכספו את מחיר השיחה, כי חשש למעילה בקדשים והיה מעביר מיד את הסכום לידיו של המזכיר ר' יוסף חאלבי ע"ה, כשהוא מודיע לו: "כסף זה עבור שיחת טלפון ששוחחתי". פעם אחת ניגש אליו באמצע לימודו יהודי שהגיע מאיטליה, אשר חפץ למסור לידו תרומה זוטא עבור הישיבה במזומנים. הפסיק ראש הישיבה מתלמודו באורך רוח, קיבל מידי האיש את הפרוטות וספר אותן, הוציא פנקס אישי קטן מחיקו ורשם בו את הסכום. הוא לא איבד מסבלנותו מאומה, גם כשהלה הביע מאוחר יותר את רצונו לראות במו עיניו, אם אכן רשם את הסכום הנכון בפנקס החשבונות של הישיבה. ושוב לא קצרה רוחו, כאשר אותו אדם עצמו

זהירות בכספי ציבור

חזר ובא - בהפרש של ימים אחדים - פעם שנית, ופעם שלישית, להפסיקו מלימודו בתואנה שרוצה לתרום את פרוטותיו. הלה אף לא נמנע מלחזור בכל פעם מחדש על תביעתו - להראות לו את הרישומים בפנקס - כאילו חושד היה שמשוהו אינו כשורה. לבסוף בא האדם הזה ומוסר לו סכום עתק בעד הישיבה, כשהוא מניח את צרור הכסף לפניו על השולחן, באמירה: "איני זקוק לרישומים, אין צורך בפנקס... אחרי שנוכחתי לראות באיזו נאמנות ויושר חכם יהודא מטפל בכספי הקדש, אפילו כשמדובר בפרוטות".

זהירותו בעניני מומן צריכה לימוד. סכומי כסף גדולים מאד עברו תחת ידו, תרומות והקדשות שנועדו למטרות צדקה, אף הוא אישית לא הנהה מהם אפילו כשחק מאזנים. תמיד החזיק בכיסו פנקס שהכיל שני טורים "הכנסה" ו"הוצאה", והיה רושם כל סכום שקיבל מהאנשים, כדי להשתמש בו שימוש מועיל ונכון לפי ראות עיניו, וכן כל סכום שהוציא וחילק לנצרכים וכיו"ב.

בכל פעם שנזדקק לקחת ממישהו הלוואה כספית - ובדרך כלל היה קשור הענין בחפצי שמים - הקפיד להתנות מראש תנאי כולל עם האיש המלוה: "בתנאי שתזכיר לי לפרוע את החוב, ובאם לא תזכירני פטור אני... אם כי מעולם לא קרה ששכח. ואף זאת: במשך הרבה שנים היה ראש הישיבה "מוני חדשי" במקוה של חסידי סטמאר, הסמוך לביתו, אך בניגוד למה שרגילים הבריות - לשלם את דמי המינוי בסוף החודש - הקפיד הוא לפרוע את הסכום מראש תיכף בתחילת החודש. כי אמר: "מי יודע מה ילד יום, ה' ישמרנו, ואם לא אסלק את חובי מראש מי ישלם אח"כ עבורי...".

כיוצא בזה סיפרו אודות הגה"צ רבי אליהו אליעזר דסלר זצ"ל, כאשר נכנס לכהן כמשגיח רוחני בישיבת פוניבז', לא רצה להנות מכתרה של תורה ולא אבה לקבל תשלום עבור עבודתו התורנית, על כן התנה עם הרב מפוניבז' - הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, כי למען פרנסתו יעבוד במשרד הישיבה אחר הצהרים... ואכן בתקופה הראשונה יכלו התלמידים לראותו וישב במשרד הישיבה. הרב מפוניבז' שכמובן לא היה ניחא לו בכך, הצליח לשכנע אותו כי צריך הוא לו ב"עבודות קודש" נוספות כמו מסירת "וועדים" וכדומה. וזו תהיה "עבודתו" בישיבה אשר עליה תגיע פרנסתו.

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

אפטרופוס נאמן

פעם פגש רבי חיים זיע"א באחד מאנשי עירו ברחוב, וביקש ממנו שיפריש ממזומנו סכום כסף לצרכי צדקה. אך הלה אמר לו שאין לו כסף בכיסו. אלא שדבריו לא היו נכונים, מכיון שאכן היה לו כסף בכיסו.

לא חלף זמן רב, ואותו יהודי איבד את הארנק שלו שבו היה מצוי כל כספו, וכל המאמצים שהוא נקט בהם כדי למצוא את הארנק לא הועילו לו.

בצר לו הוא ניגש בבכיה לרבי חיים זיע"א, וביקש ממנו שיעזור לו במצוקתו. רבי חיים זיע"א הביט בפניו ואמר לו:

"השם יתברך נותן כסף לאדם, כדי שיהיה עליו אפטרופוס, ויעשה בו מצוות ומעשים טובים. אבל אם האדם אינו אפטרופוס נאמן, הרי שאז השם יתברך

לוקח ממנו את כספו, והוא מעביר אותו לאדם אחר יותר נאמן".

ואמנם, כדברי הרב כך היה: אותו יהודי לא מצא יותר את ארנקו.

בהזדמנות אחרת, כשיצא פעם לאסוף כסף עבור הכנסת כלה. הוא הגיע לחנות של צורף וביקש ממנו צדקה. אמר לו אותו צורף "אין לי כסף כדי לתת לכבוד הרב". שמע זאת רבי חיים זיע"א, ומיד העיר לו: "אין לך? אסור לומר אין לי". רבי חיים זיע"א הוסיף ואמר לו:

"אני ממותין כאן, שתבוא אשה ותקנה ממך את כל הזהב שיש לך בחנותך. ומהכסף הזה אתה תתן לי צדקה". וכך הוה. לאחר מספר דקות הגיעה אשה חשובה וקנתה כמעט את כל תכולת החנות. פנה אליו רבי חיים זיע"א ואמר לו: "הנה עכשיו כבר יש לך ממה לתת לי למצות הכנסת כלה".